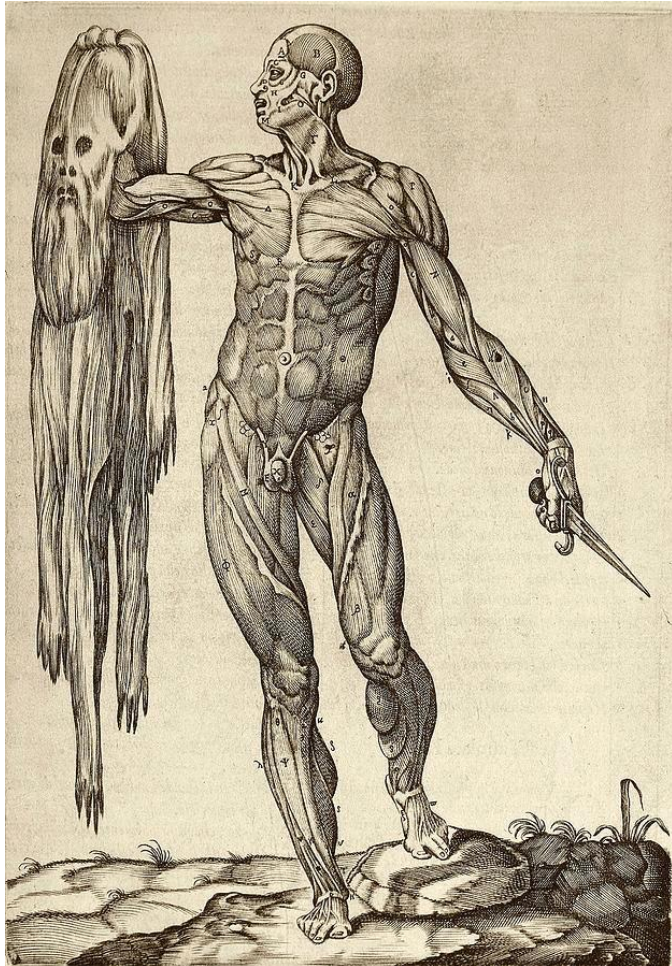

Dissection of skin

Lectured by

Nareelak Tangsrisakda, Ph.D.

Contact: nareelak@kku.ac.th

Department of Anatomy, Faculty of Medicine,
Khon Kaen University

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักศึกษาทราบถึงการระเบียบการใช้ห้องปฏิบัติการมหกายวิภาคศาสตร์
- เพื่อให้นักศึกษาทราบถึงวิธีการใช้อุปกรณ์ในการ dissect และดูแลรักษาร่างครูใหญ่
- เพื่อฝึกและเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาสามารถเลาะผิวหนังของครูใหญ่ ในการเรียนปฏิบัติการมหกายวิภาคศาสตร์ในระบบอื่นๆ ต่อไปได้
- เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาชิ้นต่างๆของผิวหนังด้วยตาเปล่าจากการชำแหละ (dissection) ผิวหนังออกจากร่างครูใหญ่

ก่อนเข้าเรียนปฏิบัติการ

เก็บสัมภาระไว้ในตู้ล็อกเกอร์
ไม่วางของไว้นอกห้อง

iPad ใส่ถุงพลาสติกหรือซิปล็อค

อุปกรณ์ผ่าตัดที่ใช้เรียนปฏิบัติการมหกายวิภาคศาสตร์

Scalpel

นิยมใช้ด้ามมีดเบอร์ 4

Probe

ใช้แยกโครงสร้าง
ต่างๆ ออกจากกัน

Dissecting scissors

ใช้ตัดโครงสร้างต่างๆ

Surgical blade

ใบมีดเบอร์ 23/24

เหมาะสำหรับการใช้คู่กับด้ามมีดเบอร์ 4

Forceps

ใช้สำหรับยึดโครงสร้างขนาดเล็ก
เช่น หลอดเลือด เส้นประสาท

การใส่ surgical blade

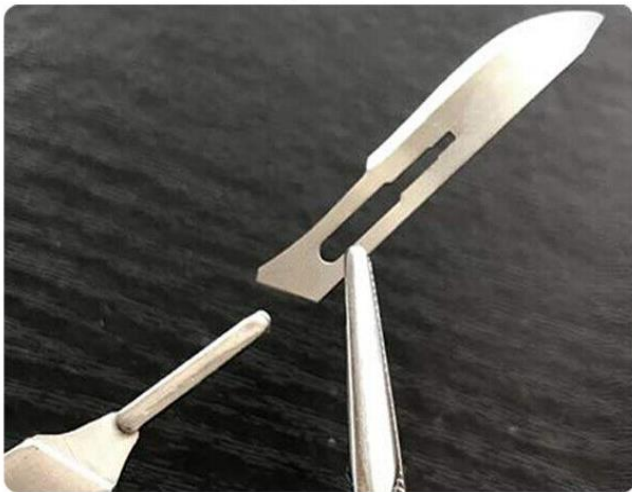
หรือ

หรือใช้ forceps

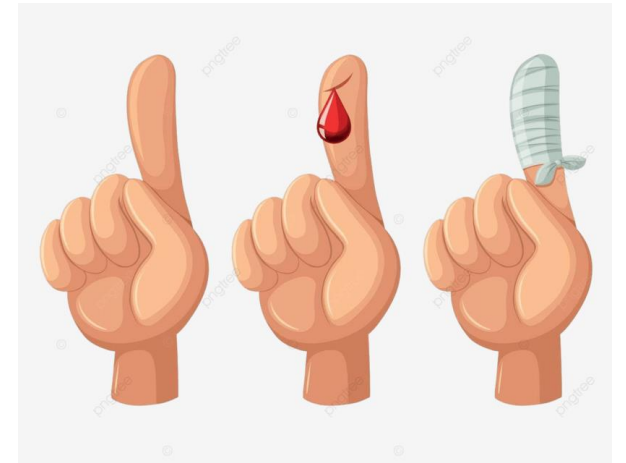
การถอด surgical blade

การใช้มีดผ่าตัด

หากมีดบาดมือระหว่างทำแลป
ล้างมือแล้วทำความสะอาดแผล
ด้วยน้ำและสบู่ และปฐมพยาบาล
เบื้องต้น โดยชุดปฐมพยาบาลอยู่
ในห้องด้านหน้าห้องแลป (ห้อง
ทื่อ. Talk lab)

Hold the scalpel like a pen for maximum control

การถือกรรไกร

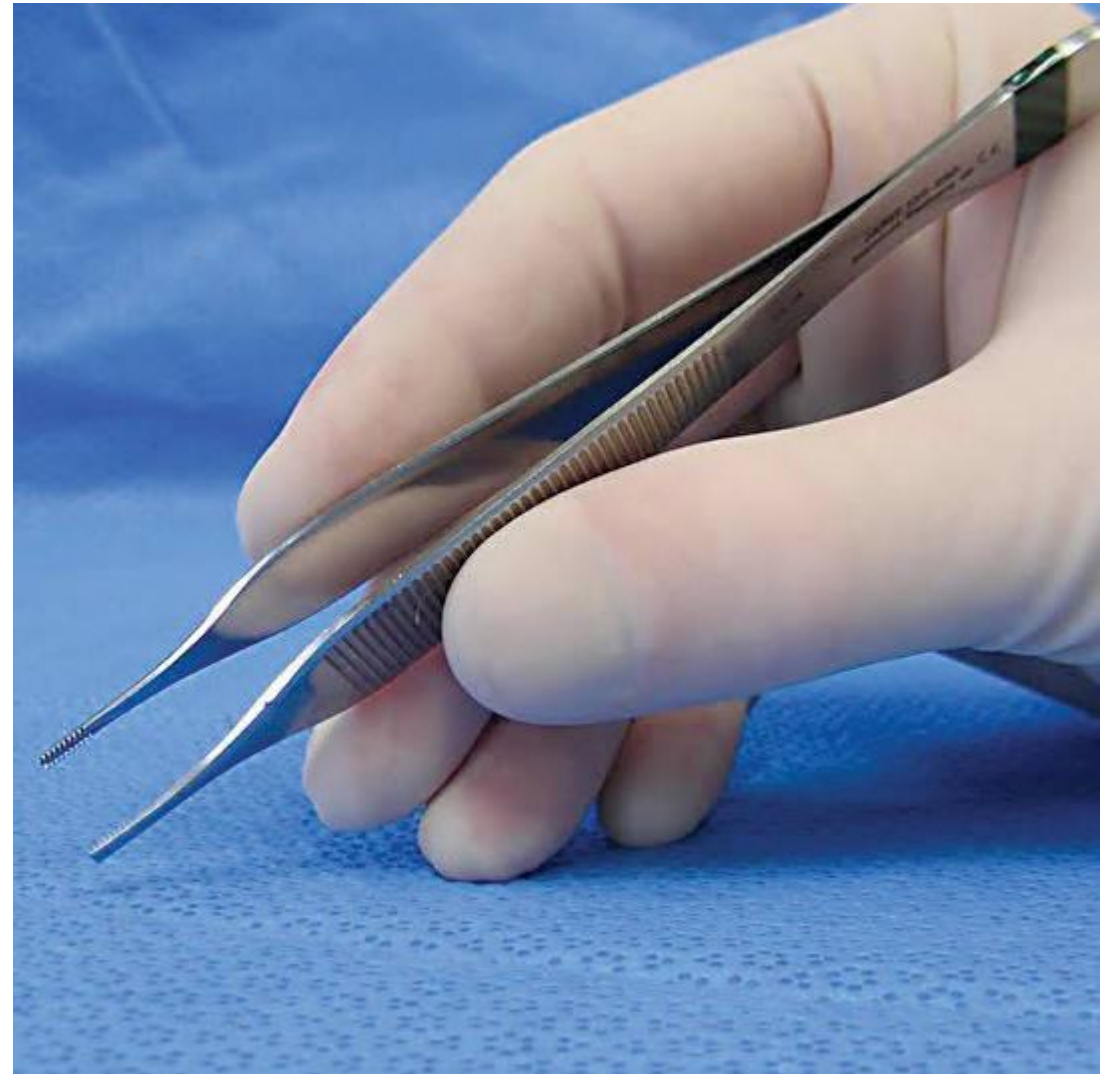

RIGHT

WRONG

การถือ forceps

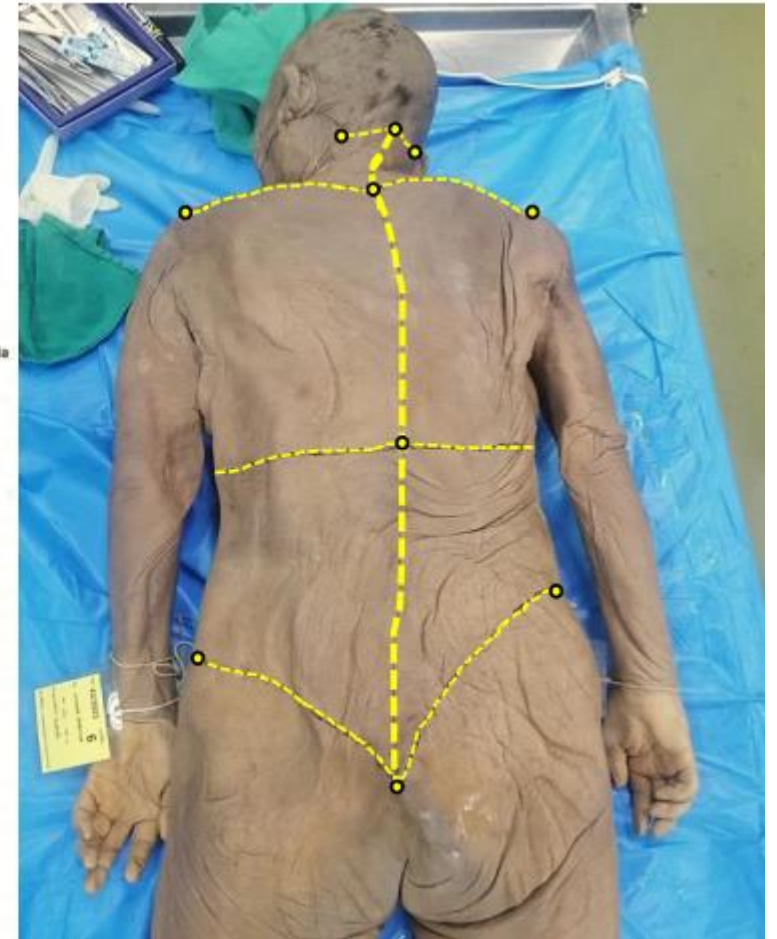
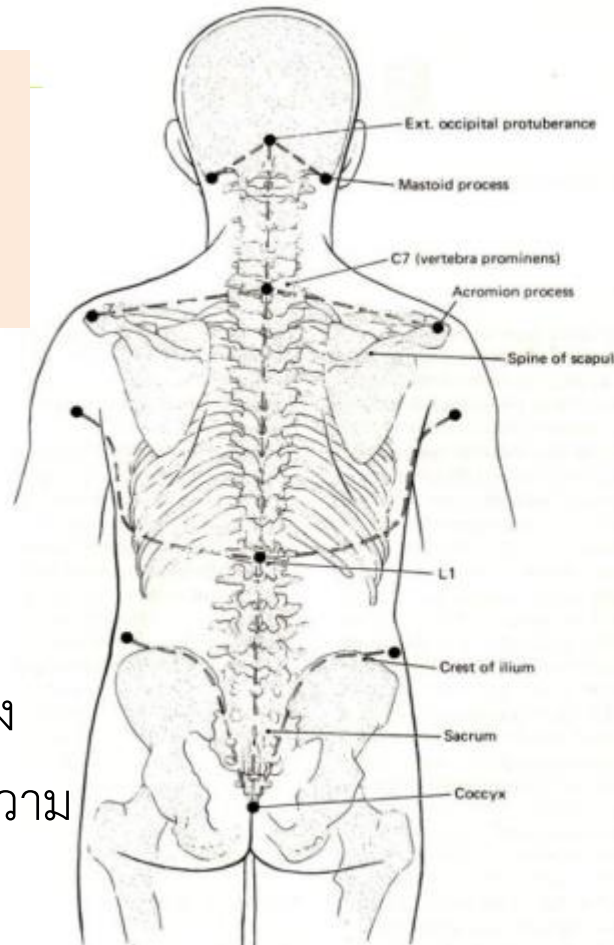

การลงมิตและการเลาะผิวหนัง

1. ใช้ปลาย probe วัดทำเป็น แนวในการลงมิตก่อนลงมิตจริง

* ความลึกของการลงนี้จะแตกต่างกันในแต่ละส่วนของร่างกาย เนื่องจากผิวหนังแต่ละบริเวณของร่างกายมีความหนาบางแตกต่างกัน เช่น หลังจะบางกว่าฝ่ามือฝ่าเท้า

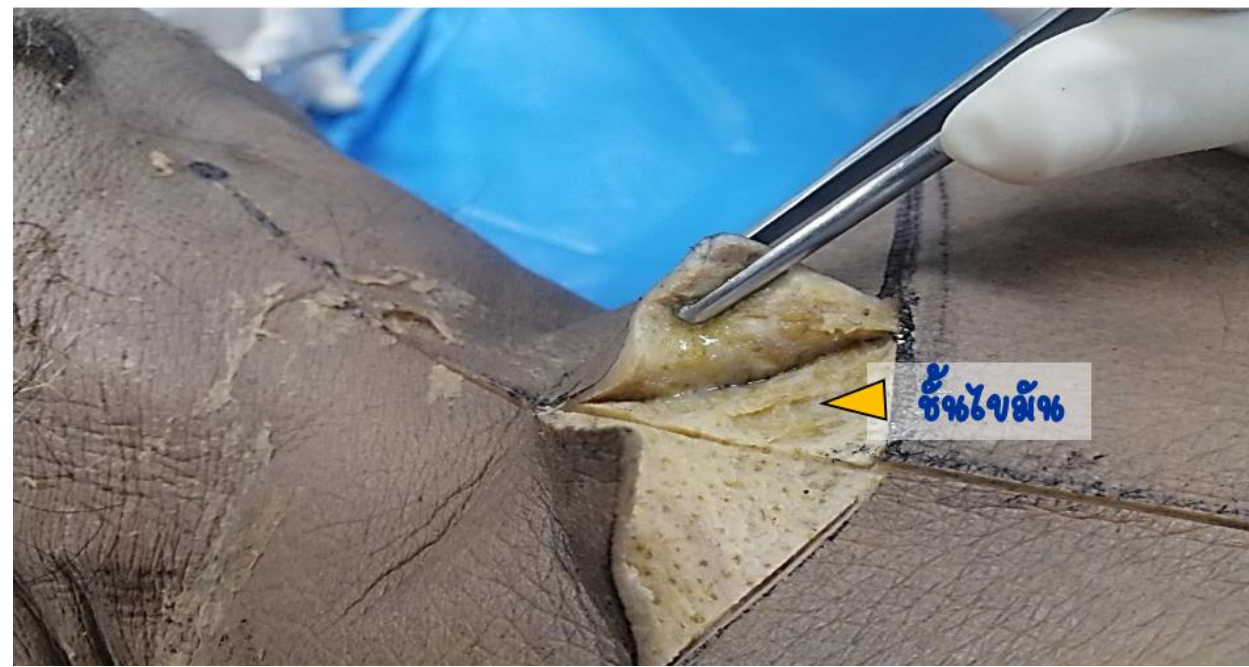
* ความหนาของผิวหนังแตกต่างกันในแต่ละคน

ภาพแสดงแนวการลงมิตของผิวหนังในบริเวณหลัง

Cr. อ.ดร.อนุสรณ์ อารณะโรจน์

2. จากนั้นให้ใช้ forceps มีเขี้ยว ดึงผิวหนังขึ้นมา
ในขณะที่มืออีกข้างจับมิดเพื่อเลาะแยกเอาพังผืดที่
อยู่ด้านล่างออกจากผิวหนัง จนเห็นชั้น**ไขมันสี**
เหลือง

การเลาะผิวหนัง

*สังเกตดูที่**รูขุมขน**

ถ้าเห็นรูขุมขนแสดงว่าเลาะ
ผิวหนังได้ดี ไม่ตื้น/ลึกเกินไป

อาจจะเห็นหลอดเลือด
ที่ทะลุมาเลี้ยงผิวหนัง

Cr. อ.ดร.อนุสรณ์ อารณะโรจน์

*ส่วนของผิวหนังที่เลาะออกไปจะมี 2 ชั้นย่อยคือ

1. สีเข้มๆบางๆ ด้านนอก (superficial) ที่สุดคือ ชั้น epidermis
2. ส่วนสีขาวถัดเข้ามา คือ dermis (เห็น hair follicle)

ส่วนของไขมันสีเหลืองที่อยู่กับร่างอาจารย์ใหญ่ คือชั้น subcutaneous tissue (hypodermis หรือ superficial fascia)

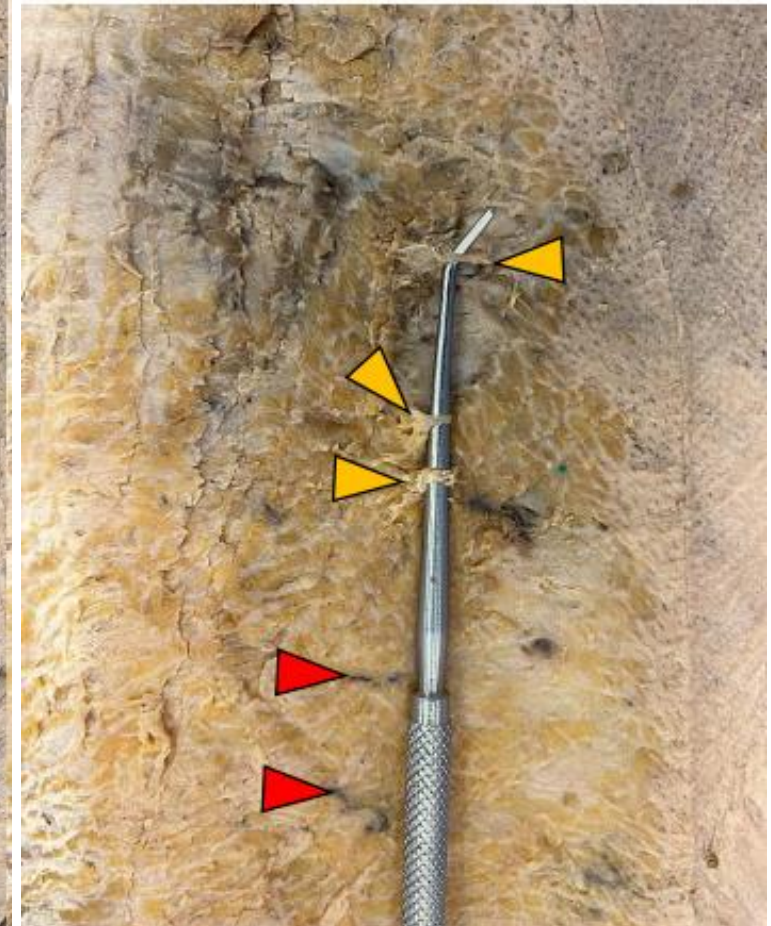
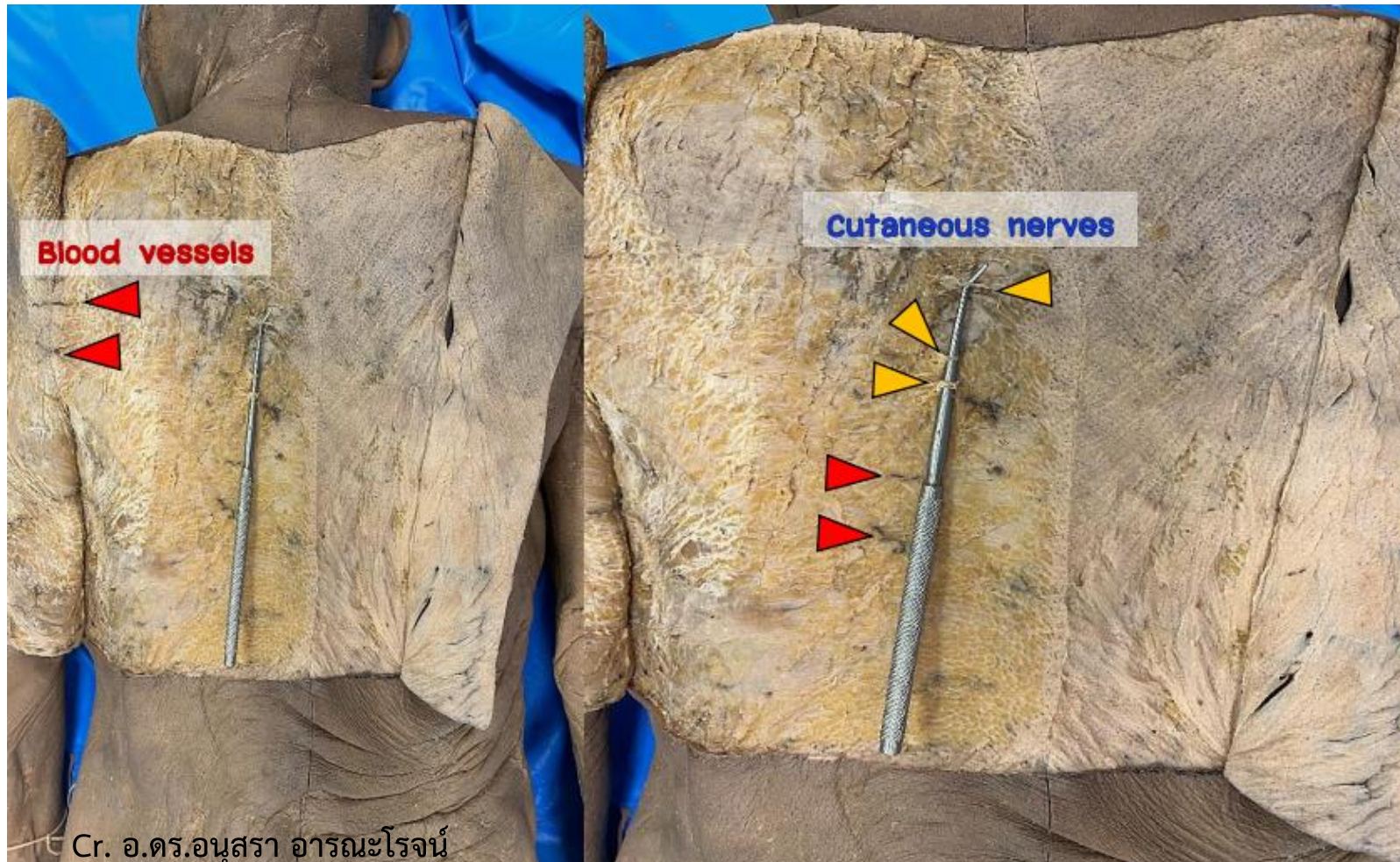

เมื่อทำการเลาะผิวหนังไประยะหนึ่ง หากรู้สึกเมื่อยให้
“เจาะรูที่ผิวหนัง”
เพื่อสอดนิ้วไปเกี่ยวผิวหนังขึ้นเพื่อช่วยผ่อนแรง

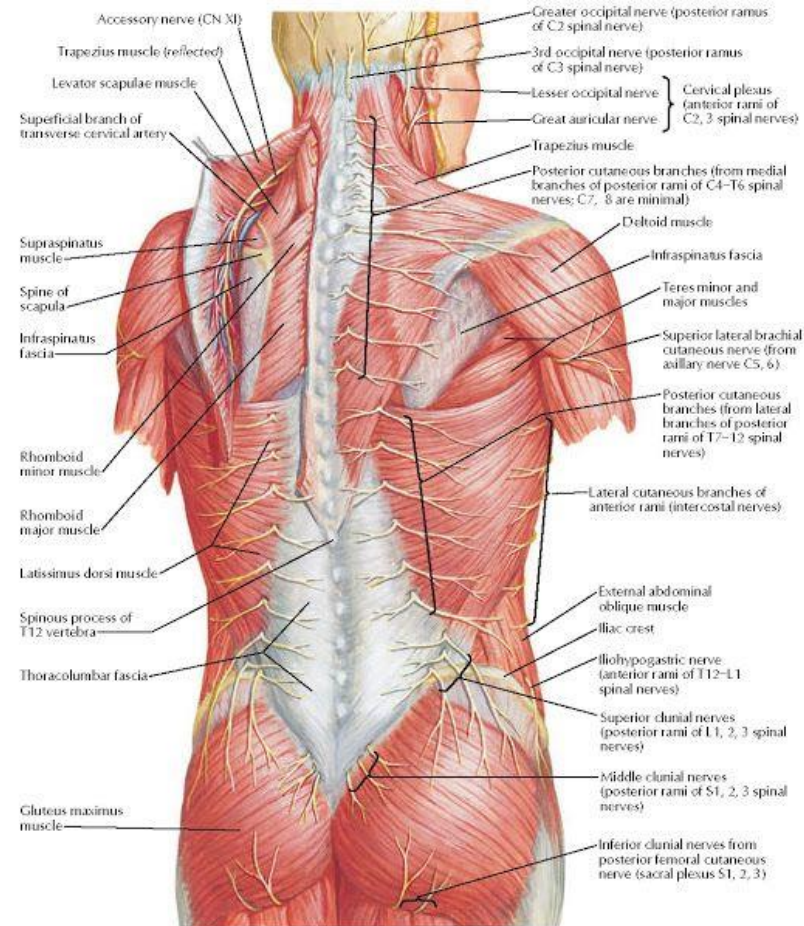
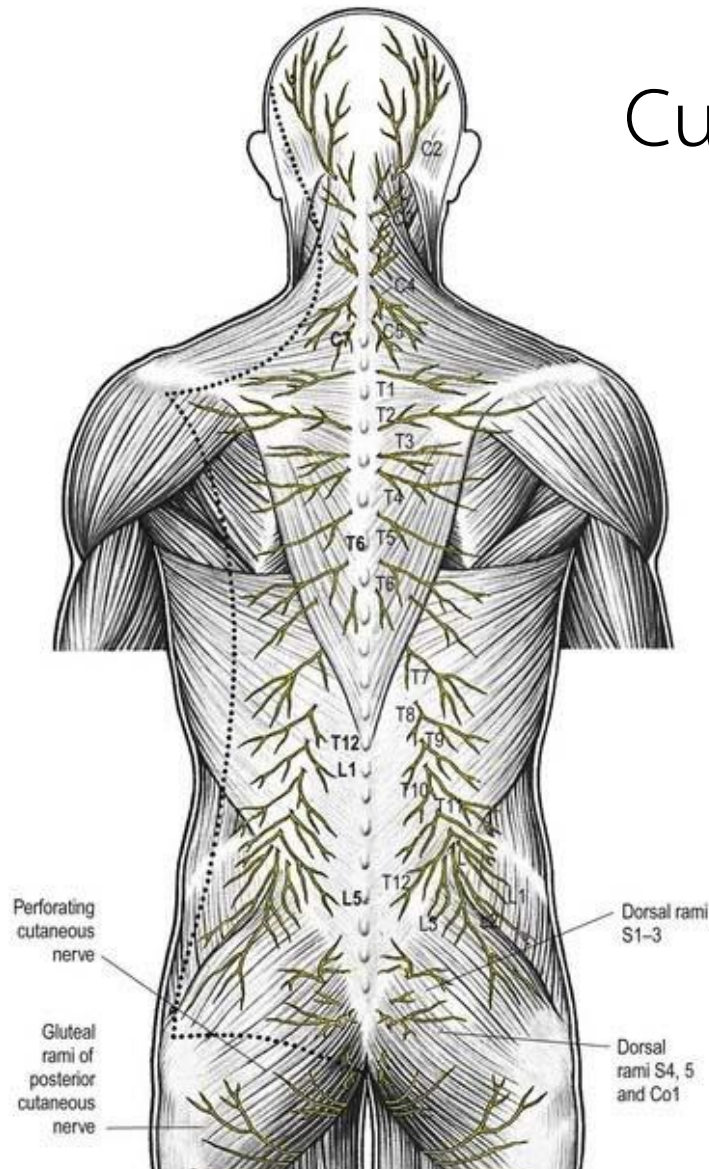
“การใช้นิ้วเกี่ยวผิวหนังขณะทำการเลาะผิวหนัง”

3. ขณะเลาะผิวหนัง ให้สังเกตหลอดเลือดและเส้นประสาทที่มาที่ผิวหนัง โดย หลอดเลือดและเส้นประสาทจะทะลุชั้นกล้ามเนื้อขึ้นมาอยู่ในชั้น superficial fascia แล้วแตกแขนงมากมายใต้ผิวหนัง

Cutaneous nerve บริเวณหลังศีรษะ แผ่นหลังและก้น

***สังเกต** บริเวณท้ายทอยและครึ่งบนของแผ่นหลัง เส้นประสาทจะทะลุออกมาใกล้แนวกระดูกสันหลัง ส่วนบริเวณแผ่นหลังครึ่งล่าง จะพบเส้นประสาททะลุค่อนข้างน้อยไปทางด้านข้างของลำตัว

การดูแลรักษาสภาพร่างครูใหญ่

1. เมื่อเลาะผิวหนังแล้ว ก่อนที่จะห่อร่างครูใหญ่ด้วยผ้าพลาสติก ให้ชโลมร่างครูใหญ่ด้วยน้ำยาให้ทั่วทั้งบริเวณที่เลาะและไม่ได้เลาะผิวหนังออกด้วยน้ำยาที่ห้องกรอสจัดไว้ให้
2. ในบริเวณที่เลาะผิวหนังออกเมื่อชโลมน้ำยาแล้ว ให้ตลบขึ้น ผิวหนังคลุมครูใหญ่ไว้เช่นเดิม
3. ห่อมือและเท้าครูใหญ่ด้วยถุงพลาสติกที่จัดไว้ให้
4. ทำความสะอาดโต๊ะครูใหญ่ทุกครั้ง เพื่อป้องกันเชื้อรา
5. ให้ทิ้งเศษเนื้อหรือไขมันลงในภาชนะที่จัดไว้ โดยจะมีป้ายระบุ “เศษชิ้นเนื้อ” หรือ “ขยะทั่วไป” หรือ “ถุงมือ” ให้ทิ้งให้ถูกต้อง
6. ห้ามตัดป้ายชื่อครูใหญ่
7. ใบมีดที่ใช้แล้วให้ทิ้งลงในภาชนะที่จัดไว้ให้ “ห้ามทิ้งลงถังขยะ”

Lab: dissection of skin and cutaneous

ลำดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน
1.	สามารถเลาะผิวหนังได้สวยงามและถูกต้อง	2
2.	สามารถใช้เครื่องมือได้ถูกต้องและเหมาะสม	2
3.	มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม	2
4.	ความสะอาดเรียบร้อยบริเวณโต๊ะครูใหญ่	2
	รวม	8

Thank you and good luck